

**LISTA LEKTUR SZKOLNYCH obowiązująca na maturze od 2015 r.
(NOWA PODSTAWA PROGRAMOWA PRZEDMIOTU JĘZYK POLSKI – IV ETAP EDUKACYJNY – LICEUM)**

TEKSTY KULTURY

1. Teksty poznawane w całości
(nie mniej niż 13 pozycji książkowych ... oraz wybrane przez nauczyciela teksty o mniejszej objętości, przy czym nie można pominąć autorów i utworów oznaczonych gwiazdką):

ZAKRES PODSTAWOWY	ZAKRES ROZSZERZONY
<p>Sofokles: <i>Antyгона</i> lub <i>Król Edyp</i> (wersja literacka lub spektakl teatralny); *Bogurodzica; <i>Lament świętokrzyski</i>; *Jan Kochanowski – wybrane pieśni, treny (inne niż w gimnazjum) i psalm; Mikołaj Sęp Szarzyński – wybrane sonety; William Szekspir: <i>Makbet</i> lub <i>Hamlet</i>; Adam Mickiewicz – wybrane sonety i inne wiersze (w tym Romantyczność), *Dziadów część III, *Pan Tadeusz; Juliusz Słowacki – wybrane wiersze; Cyprian Norwid – wybrane wiersze; Bolesław Prus *Lalka; Fiodor Dostojewski – wybrany utwór, np. <i>Zbrodnia i kara</i>, <i>Łagodna</i>; Joseph Conrad: <i>Jądro ciemności</i>; Jan Kasprowicz, Kazimierz Przerwa-Tetmajer, Leopold Staff – wybrane wiersze; Stanisław Wyspiański: *Wesele; Władysław Stanisław Reymont: <i>Chłopi</i> (tom I – <i>Jesień</i>); Stefan Żeromski – wybrany utwór (<i>Ludzie bezdomni</i>, <i>Wierna rzeka</i>, <i>Echa leśne</i> lub <i>Przedwiośnie</i>); Bolesław Leśmian, Julian Tuwim, Jan Lechoń, Julian Przyboś, Józef Czechowicz, Konstanty Ildefons Gałczyński – wybrane wiersze; Jarosław Iwaszkiewicz – wybrane opowiadanie; *Bruno Schulz – wybrane opowiadanie; Tadeusz Borowski – wybrane opowiadanie; Krzysztof Kamil Baczyński, Tadeusz Różewicz, Czesław Miłosz, Wisława Szymborska, Zbigniew Herbert, Ewa Lipska, Adam Zagajewski, Stanisław Barańczak – wybrane wiersze; Miron Białoszewski – wybrane utwory wybrany dramat dwudziestowieczny z literatury polskiej (np. Stanisława Ignacego Witkiewicza, Sławomira Mrożka lub Tadeusza Różewicza); wybrana powieść polska z XX lub XXI w. (np. Marii Kuncewiczowej: <i>Cudzoziemka</i>, Zofii Nałkowskiej: <i>Granica</i>, Józefa Mackiewicza: <i>Droga donikąd</i>, Stanisława Lema: <i>Solaris</i>, Juliana Strykowskiego: <i>Austeria</i>, Tadeusza Konwickiego: <i>Kronika wypadków miłosnych</i>); wybrana powieść światowa z XX lub XXI w. (np. Franza Kafki: <i>Proces</i>, Alberta Camusa: <i>Dżuma</i>, George’a Orwella: <i>Rok 1984</i>, Isaaca Bashevisa Singera: <i>Sztukmistrz z Lublina</i>, Gabriela Garcii Marqueza: <i>Sto lat samotności</i>, Umberta Eco: <i>Imię róży</i>).</p>	<p>Teksty określone dla poziomu podstawowego, a ponadto:</p> <p>Horacy – wybrane liryki;</p> <p>Jan Kochanowski: <i>Treny</i> (jako cykl poetycki); poezja barokowa (np. Daniel Naborowski, Jan Andrzej Morsztyn);</p> <p>wybrany wiersz z romantycznej poezji europejskiej; Juliusz Słowacki: <i>Kordian</i> lub <i>Fantazy</i>; Zygmunt Krasiński: <i>Nie-Boska komedia</i>;</p> <p>realistyczna lub naturalistyczna powieść europejska (np. Honoriusz Balzak: <i>Ojciec Goriot</i>, Emil Zola: <i>Nana</i> lub Gustaw Flaubert: <i>Pani Bovary</i>);</p> <p>Stanisław Ignacy Witkiewicz: <i>Szewcy</i>;</p> <p>Gustaw Herling-Grudziński – wybrane opowiadanie; Michał Bułhakow: <i>Mistrz i Małgorzata</i>;</p> <p>wybrana powieść lub zbiór opowiadań z XX lub XXI w. (np. Marii Dąbrowskiej, Zofii Nałkowskiej, Marii Kuncewiczowej, Józefa Wittlina, Józefa Mackiewicza, Juliana Strykowskiego, Andrzeja Kuśniewicza, Tadeusza Konwickiego, Stanisław Lema, Wiesław Myśliwskiego, Marka Nowakowskiego, Jerzego Pilcha, Olgi Tokarczuk, Stefana Chwina, Pawła Huellego);</p> <p>wybrana powieść (lub zbiory opowiadań) dwudziestowiecznych autorów z literatury światowej (np. Franza Kafki, Thomasa Manna, Vladimira Nabokova, Alberta Camusa, Isaaca Bashevisa Singera, Johna Steinbecka, Kurta Vonneguta, Gabriela Garcii Marqueza, Güntera Grassa, Umberto Eco, Milana Kundery);</p> <p>wybrane wiersze dwudziestowiecznych poetów polskich (innych niż wymienieni na poziomie podstawowym).</p>

2. Teksty poznawane **w całości lub w części**

(decyzja należy do nauczyciela), przy czym nie można pominąć utworu oznaczonego gwiazdką:

<p>wybór mitów; <i>Dzieje Tristana i Izoldy</i>; Miguel Cervantes <i>Don Kichot</i>; Jan Chryzostom Pasek <i>Pamiętniki</i>; Ignacy Krasicki – wybrana satyra lub <i>Monachomachia</i>; Adam Mickiewicz <i>Dziady część IV</i>; Juliusz Słowacki <i>Kordian</i>; Witold Gombrowicz *<i>Ferdydurke</i>; Irit Amiel – wybrane opowiadanie z tomu <i>Osmaleni</i>_lub Hanna Krall <i>Zdążyć przed Panem Bogiem</i>; Gustaw Herling-Grudziński <i>Inny świat</i>; Ryszard Kapuściński <i>Podróże z Herodotem</i>;</p> <p>Biblia (wybrane psalmy, fragmenty: <i>Pieśni nad Pieśniami</i>, <i>Księgi Hioba</i>, <i>Apokalipsy św. Jana</i>);</p>	<p>teksty określone dla zakresu podstawowego, a ponadto: wybrany esej Mieczysława Jastruna lub Zygmunta Kubiaka poświęcony kulturze antycznej;</p> <p>Dante Alighieri: <i>Boska komedia</i>; Johann Wolfgang Goethe: <i>Faust</i>; Czesław Miłosz – wybrany esej; Zbigniew Herbert – wybrany esej; inny esej autora polskiego (np. Kazimierza Wyki, Jana Błońskiego, Marii Janion, Leszka Kotakowskiego, ks. Józefa Tischnera, Jarosława Rymkiewicza, Jerzego Stempowskiego); wybrany reportaż autora polskiego (np. Ryszarda Kapuścińskiego, Krzysztofa Kąkolewskiego, Hanny Krall, Henryka Grynberga);</p> <p>dziennik (np. Marii Dąbrowskiej, Zofii Nałkowskiej, Jarosława Iwaszkiewicza, Witolda Gombrowicza);</p> <p>Jan Paweł II: <i>Tryptyk Rzymski</i>;</p> <p>Biblia (fragmenty Starego i Nowego Testamentu jako konteksty interpretacyjne dla lektury dzieł z innych epok).</p>
---	---

3. Inne:

<p>wybrane filmy z twórczości polskich reżyserów (np. Krzysztofa Kieślowskiego, Andrzeja Munka, Andrzeja Wajdy, Krzysztofa Zanussiego);</p> <p>homilia Jana Pawła II wygłoszona 2 czerwca 1979 roku w Warszawie na Placu Zwycięstwa (Piłsudskiego) – nagranie telewizyjne.</p>	<p>jak dla zakresu podstawowego a ponadto:</p> <p>wybrane filmy z klasyki kinematografii światowej (np. Ingmara Bergmana, Charlesa Chaplina, Federico Felliniego, Akiry Kurosawy, Andrieja Tarkowskiego, Orsona Wellesa);</p> <p>spektakle teatralne (w tym Teatru TV) – przynajmniej jeden w roku;</p> <p>stała lektura gazety codziennej, tygodnika opinii, miesięcznika i kwartalnika).</p>
--	--